

На основу члана 17. тачке 9. и 10. Одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 12/04), Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 20. марта 2008. године, донела је

УПУТСТВО О СПРОВОЂЕЊУ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ПОСЛАНИКА У СКУПШТИНУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

*Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ",
бр. 6/08, 8/08 и 10/08*

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Овим упутством ближе се уређује начин утврђивања и објављивања броја бирача, изборни материјал и технички услови за спровођење изборних радњи, начин употребе језика и писама, начин истицања листе кандидата и збирне изборне листе, начин рада органа за спровођење избора, начин уређивања бирачког места и понашање на бирачком месту, начин гласања и друга питања од значаја за спровођење Одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне Покрајине Војводине, (у даљем тексту: Одлука).

II НАЧИН УТВРЂИВАЊА И ОБЈАВЉИВАЊА БРОЈА БИРАЧА

1. Покрајинска изборна комисија утврђује и објављује укупан број бирача у Аутономној Покрајини Војводини (у даљем тексту: Покрајина), на основу решења о закључењу бирачког списка општинске односно градске управе.

2. Општинска односно градска управа доставља решење из тачке 1. Покрајинској изборној комисији у року од 24 часа од часа доношења.

3. Општинска односно градска управа дужна је да без одлагања достави Покрајинској изборној комисији накнадне промене у бирачком списку, извршене на основу одлуке општинског суда.

4. Коначан број бирача у Покрајини, Покрајинска изборна комисија утврђује и објављује у службеном гласилу Покрајине.

III ГРУПА ГРАЂАНА

1. Код избора посланика по пропорционалном и већинском изборном систему, ако је предлагач група грађана, уз предлог листе кандидата, подноси се и писани споразум о оснивању групе грађана. Групу грађана може да оснује најмање 10 бирача чији потписи морају бити судски оверени.

Споразум из става 1. ове тачке садржи циљеве њеног образовања, податке о лицима која су образовала групу грађана (име и презиме, ЈМБГ и пребивалиште и адреса стана наведени према подацима из личне карте и потврде о изборном праву за сва лица која чине групу грађана на прописаном обрасцу).

IV ПОЛОЖАЈ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА И КОАЛИЦИЈЕ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

1. Подносилац изборне листе који намерава да стекне положај политичке странке или коалиције политичких странака националних мањина, дужан је да приликом подношења изборне листе Покрајинској изборној комисији приложи уз

осталу документацију свој статут и писани предлог да му се при проглашењу изборне листе утврди положај политичке странке националне мањине, односно коалиције политичких странака националних мањина.

2. Покрајинска изборна комисија утврђује положај политичке странке националних мањина, односно коалиције политичких странака националних мањина према основном програмском циљу садржаном у оснивачком акту политичке странке (представљање и заступање интереса националне мањине и заштита и проширивање права припадника националних мањина у складу са домаћим и међународним стандардима), при чему се цени и назив политичке организације, као и постојање националног савета националне мањине.

V УТВРЂИВАЊЕ АУТЕНТИЧНОСТИ ПОТПИСА И ДРУГИХ ПОДАТАКА

1. Потписи бирача који подржавају предлог изборне листе, односно предлог кандидата морају бити оверени од стране суда или градског, односно општинског органа управе.

VI ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ И ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРНИХ РАДЊИ

1. Изборни материјал за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина), обезбеђује Покрајинска изборна комисија, изборна комисија изборне јединице и општинска, односно градска управа.

2. Покрајинска изборна комисија, за свако бирачко место обезбеђује:

- образац записника о раду бирачког одбора по већинском односно по пропорционалном изборном систему, односно двојезичне или вишејезичне обрасце ових записника за подручја изборних јединица односно општине где су у службеној употреби језици и писма националних мањина; оба у по шест примерака;

- образац списка бирача који подржавају предлог кандидата и образац збирне изборне листе, односно двојезичне или вишејезичне обрасце за општине у којима су у службеној употреби језици и писма националних мањина у два примерка;

- образац изјаве о прихватању кандидатуре односно изјаве о подржавању кандидата;

- потребан број гласачких листића који одговара броју уписаних бирача на том бирачком месту за гласање по већинском односно по пропорционалном изборном систему;

- контролне листиће за гласање по већинском односно по пропорционалном изборном систему;

- решење о одређивању бирачког места;

- решење о именовању бирачког одбора;

- записнике о примопредаји изборног материјала за већински изборни систем;

- записнике о примопредаји изборног материјала за пропорционални изборни систем;

- вреће за паковање изборног материјала;

- налепнице за означавање врећа.

Осим овог материјала, Покрајинска изборна комисија за свако бирачко место обезбеђује и по две гласачке кутије, по два паравана, по једну заставу Републике Србије и Покрајине, Одлуку о овлашћењу да општинска односно градска изборна комисија обавља послове изборне комисије изборне јединице и овлашћење да бирачки одбор којег је именovala општинска, односно Градска изборна комисија обавља послове бирачког одбора за избор посланика у Скупштину.

3. Општинска, односно градска управа обезбеђује:

- обавештење бирачима о дану, времену и месту одржавања избора;
- изводе из бирачких спискова и то за свако бирачко место по два примерка (један за пропорционални и један за већински изборни систем);
- одговарајући простор за примопредају и чување изборног материјала.

4. Просторија за гласање мора бити довољно пространа да се у њој може обезбедити несметан рад бирачког одбора, односно да има довољно простора да сви чланови бирачког одбора могу несметано и у сваком тренутку имати увид и приступ гласачким кутијама и изборном материјалу, као и довољно простора за постављање паравана или кабина за несметано попуњавање гласачких листића и обезбеђење тајности гласања.

5. Изборни материјал који обезбеђује Покрајинска изборна комисија штампа се у штампарији коју одреди Покрајинска изборна комисија.

6. Изборна комисија изборне јединице припрема гласачке листиће за избор посланика по већинском изборном систему у складу са чланом 35. и чланом 36. Одлуке и доставља их Покрајинској изборној комисији, која их оверава и обезбеђује њихово штампање на папиру зелене боје.

На основу тог гласачког листића штампарија израђује на компјутеру (слаже) текст гласачког листића чију оригиналност утврђује и констатује Покрајинска изборна комисија и оверава га печатом. Текст гласачког листића у компјутеру, по извршеној овери, се поништава.

7. За избор посланика по пропорционалном изборном систему, Покрајинска изборна комисија припрема гласачке листиће у складу са чланом 64. и чланом 65. Одлуке и обезбеђује њихово штампање на папиру плаве боје.

На основу тог гласачког листића штампарија израђује на компјутеру (слаже) текст гласачког листића чију оригиналност утврђује и констатује Покрајинска изборна комисија и оверава га печатом. Текст гласачког листића у компјутеру, по извршеној овери, се поништава.

8. На основу тако припремљених гласачких листића у штампарији, у поступку репро-хемиографије, израђује се филм, са кога се текст преноси на полимер плочу.

По изради полимер плоче филм се одмах комисијски уништава. Текст гласачких листића отиснут на полимер плочи упоређује се са оригиналима, констатује се исправност полимер плоче, а затим се оне стављају на машину за штампање.

По завршеном штампању, полимер плоча се одмах комисијски уништава.

9. Контролни листић за избор посланика по већинском изборном систему штампа се на папиру наранџасте боје односно по пропорционалном изборном систему штампа се на папиру жуте боје.

10. Штампање гласачких листића контролише Покрајинска изборна комисија.

Штампању, бројању, паковању гласачких листића и њиховом достављању органима надлежним за спровођење избора, имају право да присуствују овлашћена лица подносилаца листа кандидата односно изборних листа.

Покрајинска изборна комисија благовремено обавештава подносиоце листа кандидата односно изборних листа о праву да именују овлашћено лице које ће присуствовати штампању, бројању, депоновању, паковању и достави гласачких листића, као и о месту и времену тих радњи.

11. Покрајинска изборна комисија, пре почетка штампања гласачких листића, решењем утврђује број резервних гласачких листића који не може бити већи од 0,3% од укупног броја гласачких листића и објављује га у службеном гласилу Покрајине.

Резервни гласачки листићи из претходног става чувају се у седишту Покрајинске изборне комисије.

12. Предаја изборног материјала пре гласања врши се између овлашћеног члана Покрајинске изборне комисије и овлашћеног члана Изборне комисије изборне јединице у месту и времену које одреди Покрајинска изборна комисија.

13. О извршеној примопредаји изборног материјала сачињава се записник о примопредаји.

VII НАЧИН УПОТРЕБЕ ЈЕЗИКА И ПИСАМА

1. Гласачки листић и други одговарајући изборни материјал штампа се на српском језику, ћирилицом.

2. За подручја Покрајине где су у службеној употреби језици и писма националних мањина гласачки листићи, листа кандидата, изборна листа, збирна изборна листа и записници о раду бирачких одбора штампају се на српском језику, ћириличким писмом, и испод или десно од текста на српском језику, штампају се на језицима и писмима националних мањина, одређеним статутом општине који су у службеној употреби у општинама где живе припадници тих мањина и то, истим обликом и величином слова по азбучном реду језика.

3. Остали изборни акти објављују се на српском језику, ћириличким писмом, као и на језицима и писмима националних мањина који су одређени чланом 6. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91).

VIII НАЧИН ИСТИЦАЊА ЛИСТЕ КАНДИДАТА И ЗБИРНЕ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ

1. Листа кандидата, односно збирна изборна листа или гласачки листић за избор посланика по пропорционалном изборном систему, истичу се на бирачком месту.

2. Листа кандидата и збирна изборна листа са именима свих кандидата за време гласања мора бити видно истакнута на бирачком месту.

3. Листа кандидата и збирна изборна листа са именима свих кандидата може бити јавно објављена истицањем на видним местима у насељима, улицама и др. на начин којим се омогућава бирачима да буду што боље упознати са проглашеним изборним листама и кандидатима са тих листа.

IX НАЧИН РАДА ОРГАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

1. Органи за спровођење избора раде у сталном и проширеном саставу, у складу са Одлуком.

2. Покрајинска изборна комисија односно изборне комисије изборних јединица могу за подручје изборних јединица, одредити једног свог члана или заменика члана (у даљем тексту: координатор), кога ће овластити да у име комисије обавља одређене послове у вези са организацијом и припремом избора.

Покрајинска изборна комисија односно изборне комисије изборних јединица могу одредити стручна лица која ће помагати координатору у обављању послова у вези са организацијом и припремом избора.

Покрајинска изборна комисија односно изборне комисије изборних јединица могу да задуже поједине чланове да проучавају и прате изборне радње и питања која се јављају у спровођењу изборног поступка (јавне набавке, штампање и примопредаја изборног материјала, учешће посматрача у праћењу избора и сл.).

3. Ако општинска односно градска изборна комисија образована за избор одборника у скупштину општине односно града, врши послове изборне комисије изборне јединице за избор посланика у Скупштину, у проширени састав те комисије, не могу се именовати представници подносилаца потврђених и проглашених изборних листа односно подносиоца предлога кандидата, који су већ именovali представнике у проширени састав према прописима о локалним изборима.

Ако бирачки одбор за избор одборника у скупштину општине односно града врши послове бирачког одбора за избор посланика у Скупштину, у проширени састав тог одбора, не могу се именовати представници подносилаца потврђених и проглашених изборних листа односно подносиоца предлога кандидата, који су већ

именовали представнике у проширени састав према прописима о локалним изборима.

X НАЧИН УРЕЂИВАЊА БИРАЧКОГ МЕСТА И ПОНАШАЊЕ НА БИРАЧКОМ МЕСТУ

1. Општинска односно градска управа дужна је да благовремено обезбеди да простор који је одређен као бирачко место, буде припремљен и отворен за време гласања.

2. Бирачка места отварају се у 7,00 и затварају у 20,00 часова.

3. На бирачком месту истичу се заставе Републике Србије и Покрајине.

4. На бирачком месту видно се истиче редни број и назив бирачког места, решење о одређивању бирачког места, решење о именовању бирачког одбора и извод из овог упутства о понашању на бирачком месту.

5. На бирачком месту бирач је дужан да поступа по упутствима бирачког одбора и да се после гласања удаљи са бирачког места.

6. На бирачком месту не сме се носити оружје или други опасни материјали, којима се може нарушити безбедност лица и имовине, нити се смеју носити или трошити алкохолна пића.

7. У случају нереда бирачки одбор затражиће помоћ органа унутрашњих послова.

XI НАЧИН ГЛАСАЊА

1. Идентитет лица које гласа утврђује се на основу личне карте, пасоша или возачке дозволе, на основу којих се може утврдити идентитет лица које гласа.

2. Бирач који није у могућности да на бирачком месту лично гласа (слепо, инвалидно или неписмено лице) има право да поведе лице које ће уместо њега, на начин које му оно одреди, испунити гласачке листиће, односно обавити гласање.

Бирачки одбор ће у записник о раду бирачког одбора, констатовати овај начин гласања.

3. Бирач који није у могућности да гласа на бирачком месту (немоћно лице) може, најкасније до 11 часова на дан гласања, обавестити бирачки одбор о томе да жели да гласа.

Три члана бирачког одбора у проширеном саставу бирачког одбора, које одреди бирачки одбор одлазе код таквог бирача, утврђују његов идентитет и предају му службену коверту, оверене гласачке листиће, листу кандидата, збирну изборну листу, потврду о његовом изборном праву и посебан коверат за попуњене гласачке листиће, упознају га са начином гласања, па напуштају просторију у којој бирач гласа.

Пошто гласа, бирач потписује потврду о изборном праву, пресавија гласачке листиће и ставља их у посебан коверат који присутни чланови бирачког одбора пред њим печате жигом на печатном воску, после чега стављају у службени коверат потписану потврду о изборном праву и посебан коверат у коме се налазе гласачки листићи.

По повратку на бирачко место, чланови бирачког одбора одмах предају осталим члановима бирачког одбора службени коверат, који бирачки одбор отвара, на основу потписане потврде о изборном праву заокружује редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка и на крају отвара запечаћени коверат из ког вади пресавијене гласачке листиће и тако их убацује у гласачку кутију да се не види за кога је бирач гласао.

Ако у службеној коверти нема потписане потврде о изборном праву, сматра се да бирач није гласао.

4. Бирачи који се на дан одржавања избора налазе на одслужењу војног рока или на војној вежби, односно који извршавају обавезу у јединицама или установама

Војске Србије, гласају на бирачком месту у свом пребивалишту на територији Покрајине.

5. Бирачи који се на дан одржавања избора налазе на школовању у војним школама односно који раде или се школују у земљи, а ван места у ком су уписани у извод из бирачког списка, гласају на бирачком месту у свом пребивалишту на територији Покрајине.

6. Бирачи који се у време одржавања избора налазе на привременом раду или боравку у иностранству, гласају на бирачком месту у последњем пребивалишту на територији Покрајине.

XII УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА

1. Покрајинска изборна комисија може уверење издато посланику да је изабран, поништити, ако посланик коме је додељен мандат пре верификације мандата поднесе изјаву о неприхватању мандата Покрајинској изборној комисији.

Покрајинска изборна комисија о поднетој изјави без одлагања обавештава подносиоца изборне листе.

Подносилац изборне листе је дужан да у року од 24 сата достави податке о другом кандидату са изборне листе којем се додељује мандат.

2. Давањем изјаве о неприхватању мандата за посланика у Скупштину, кандидат за посланика губи могућност да му се мандат посланика у Скупштину додели до краја тог сазива Скупштине.

XIII СТАТИСТИЧКА ОБРАДА ПОДАТАКА

1. Статистичку обраду података у поступку избора посланика у Скупштину обавља орган надлежан за статистичку обраду података, на основу записника о раду бирачких одбора које му доставља Покрајинска изборна комисија, са потписом овлашћеног члана Покрајинске изборне комисије.

Орган надлежан за статистичку обраду података одређује лице које ће да присуствује примопредаји изборног материјала након обављеног гласања у седишту Покрајинске изборне комисије, да изврши логичко - рачунску контролу записника о раду бирачких одбора, као и да припреми податке о привременим резултатима избора.

2. Подносиоци изборне листе, односно подносиоци предлога кандидата могу Покрајинској изборној комисији пријавити лице које ће имати право да присуствује статистичкој обради података.

3. Покрајинска изборна комисија, у року од 72 часа од часа затварања бирачких места, утврђује и објављује укупне резултате избора.

4. До објављивања укупних резултата избора, Покрајинска изборна комисија, на основу извештаја органа надлежног за статистичку обраду података, објављује привремене податке о резултатима избора.

XIV ПОСМАТРАЧИ

1. Домаће невладине организације регистроване као организације за праћење избора и домаћи медији, подnose пријаву Покрајинској изборној комисији, која у року од 48 часова, од пријема пријаве издаје службено овлашћење.

Пријаве се подnose најкасније 72 часа пре дана одређеног за одржавање избора.

О издатим службеним овлашћењима Покрајинска изборна комисија обавештава изборне комисије изборних јединица.

Изборне комисије изборних јединица о издатим службеним овлашћењима обавештавају бирачке одборе.

Представници других држава, међународних невладиних организација и страних медија, подносе захтев за праћење избора Покрајинској изборној комисији, најкасније 72 часа пре дана одређеног за одржавање избора.

Покрајинска изборна комисија у року од 48 часова од пријема захтева за праћење избора, издаје службена овлашћења или решењем одбија издавање овлашћења.

Друге домаће невладине организације подносе захтев за праћење избора Покрајинској изборној комисији, најкасније 72 часа пре дана одређеног за одржавање избора, која у року од 48 часова од пријема захтева за праћење избора издаје службена овлашћења или решењем одбија издавање овлашћења.

Против одлуке Покрајинске изборне комисије може се поднети тужба надлежном суду.

2. Пријава односно захтев за праћење избора, као и службено овлашћење обавезно садрже: имена и презимена лица одређених од стране посматрача за праћење избора (у даљем тексту: представник посматрача), назив земље из које долазе и назив институције или организације којој припадају.

Службено овлашћење издато на обрасцу прописаном у складу са одредбом става 1. ове тачке, уз личну карту, пасош или возачку дозволу служи за идентификацију представника посматрача пред органима за спровођење избора.

Представници посматрача дужни су да током праћења избора на видном месту истакну ознаку односно обележје институције или организације којој припадају.

3. Представници посматрача имају следећа права:

- да прате целокупан поступак избора;
- да прате рад органа за спровођење избора;
- имају право увида у бирачки списак;
- да присуствују седницама органа за спровођење избора;
- да на свој захтев од Покрајинске изборне комисије добију оверене копије записника о резултатима гласања;
- да прате ток гласања и утврђивања резултата гласања на бирачком месту;
- да присуствују штампању и прате дистрибуцију изборног материјала;
- да прате утврђивање резултата избора.

4. Ако представници посматрача прекрше правила о раду органа за спровођење избора или на други начин ометају њихов рад, председник односно заменик председника органа за спровођење избора може их удаљити, а податак о томе уноси у записник.

XV СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

1. Средства за спровођење избора могу да се користе за следеће намене:

- рад органа за спровођење избора;
- штампање и набавку изборног материјала;
- накнаде члановима и заменицима чланова органа за спровођење избора;
- накнаде за рад лица ангажованих у органима за спровођење избора за обављање стручних и других послова у вези са спровођењем избора;
- накнаде за дневнице, путне трошкове и изгубљену зараду чланова органа за спровођење избора и њихових заменика, као и запослених и других лица ангажованих на спровођењу избора;
- набавку канцеларијског материјала;
- прикупљање, статистичку обраду и презентацију изборних података;
- други трошкови настали у раду органа за спровођење избора.

2. Наредбодавац за располагање средствима су председник и секретар Покрајинске изборне комисије. Председник и секретар Покрајинске изборне

комисије дужни су да пред осталим члановима Покрајинске изборне комисије подносе извештаје о утрошеним средствима.

3. Исплата средстава за дневнице, путне трошкове и изгубљене зараде обавља се у складу са важећим прописима.

XVI ЧУВАЊЕ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА

1. Изборни материјал чува се, и то:

- изборни документи - трајно;
- гласачки листићи и остали материјали - четири године;
- финансијски документи - сагласно прописима о чувању финансијских докумената.

По истеку рока за чување изборног материјала, са материјалом се поступа у складу са прописима о архивској грађи.

2. Изборни материјал чува се у просторији у којој су обезбеђени услови да ти материјали не буду доступни неовлашћеним лицима.

Одобрење за коришћење изборног материјала даје Покрајинска изборна комисија.

XVII ПЕЧАТ ПОКРАЈИНСКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ

Печат Покрајинске изборне комисије служи за потврђивање аутентичности аката Покрајинске изборне комисије.

XVIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. Даном ступања на снагу овог упутства престаје да важи Упутство о спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине", број 17/2004).

2. Ово упутство објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".